

Synod o synodalności 2021-2023

Z Vademecum synodalnego:

Kościół coraz bardziej uświadamia sobie, że synodalność jest drogą dla całego Ludu Bożego. Dlatego proces synodalny nie jest już tylko zgromadzeniem biskupów, ale drogą wszystkich wiernych, w której każdy (...) ma do odegrania integralną rolę. Sobór Watykański II ożywił poczucie, że wszyscy ochrzczeni, zarówno hierarchia, jak i świeccy, są powołani do aktywnego uczestnictwa w zbawczej misji Kościoła (LG, 32-33).

Dlatego w ramach Synodu o synodalności zapraszamy do wspólnej rozmowy na temat Kościoła nie tylko osoby bardzo związane z Kościołem, ale także te, które są nieco dalej.

Celem Synodu nie jest tworzenie dokumentów, ale to, by „zrodziły się marzenia, powstały prorocтва i wizje, rozkwitły nadzieje, umocniła się ufność, zostały opatrzone rany, nawiązały się relacje, wstał świt nadziei, by uczono się od siebie nawzajem i budowano pozytywną wyobraźnię, która oświeci umysły, rozpali serca, przywróci rękom siły” (DP, 32). Celem procesu synodalnego nie jest więc jedynie seria ćwiczeń, które zaczynają się i kończą, ale raczej podążanie drogą autentycznego wzrastania ku komunii i misji, do życia którymi Bóg wzywa Kościół w trzecim tysiącleciu.

Postawy uczestnictwa w procesie synodalnym

Papież Franciszek przy różnych okazjach dzielił się swoją wizją tego, jak konkretnie wygląda praktyka synodalności. Poniżej przedstawiamy szczegółowe postawy, które umożliwiają autentyczne słuchanie i dialogowanie w procesie synodalnym.

- **Synodalność wymaga czasu na dzielenie się:** Jesteśmy zaproszeni do mówienia z autentyczną odwagą i szczerością (parrhesia), aby integrować wolność, prawdę i miłość. Za sprawą dialogu każdy może wzrastać w zrozumieniu spraw.

- **Pokora w słuchaniu musi odpowiadać odwadze w mówieniu:** Każdy ma prawo do bycia wysłuchanym, tak jak każdy ma prawo do wypowiedzi. Dialog synodalny zależy od odwagi zarówno w mówieniu, jak i w słuchaniu. Nie chodzi o angażowanie się w debatę po to, by przekonać innych. Jest to raczej

przyjmowanie tego, co mówią inni jako sposobu, w jaki objawia się Duch dla wspólnego dobra (1 Kor 12,7).

- **Dialog prowadzi nas do nowości:** Musimy być gotowi do zmiany naszych opinii w oparciu o to, co usłyszeliśmy od innych.
- **Otwartość na nawrócenie i zmianę:** Często możemy mieć opór przed natchnieniami Ducha Świętego, który próbuje pobudzić nas do działania. Jesteśmy wezwani do porzucenia postawy samozadowolenia i komfortu, które prowadzą do podejmowania decyzji wyłącznie na podstawie tego, jak sprawy miały się w przeszłości.
- **Synody są eklezjalnym ćwiczeniem w rozeznawaniu:** Rozeznawanie opiera się na przekonaniu, że Bóg działa w świecie, a my jesteśmy wezwani do słuchania tego, co Duch nam sugeruje.
- **Jesteśmy znakami Kościoła słuchającego i podążającego:** Słuchając, Kościół naśladuje przykład samego Boga, który wsłuchuje się w wołanie swego ludu. Proces synodalny daje okazję do otwarcia się na słuchanie w sposób autentyczny, bez uciekania się do gotowych odpowiedzi czy sformułowanych wcześniej osądów.
- **Odrzucić uprzedzenia i stereotypy:** Możemy być obciążeni przez słabości i grzeszność. Pierwszym krokiem w kierunku słuchania jest uwolnienie naszych umysłów i serc od uprzedzeń i stereotypów, które prowadzą nas na błędną drogę, w kierunku ignorancji i podziałów.
- **Przewyciężyć plagę klerykalizmu:** Kościół jest Ciałem Chrystusa obdarzonymi różnymi charyzmatami, w którym każdy członek ma do odegrania wyjątkową rolę. Wszyscy jesteśmy od siebie wzajemnie zależni i wszyscy mamy równą godność pośród świętego Ludu Bożego. Na podobieństwo Chrystusa, prawdziwą mocą jest służba. Synodalność wzywa pasterzy do uważnego słuchania powierzonej im pieczy owczarni, tak samo jak wzywa świeckich do swobodnego i szczerego wyrażania swoich poglądów. Wszyscy słuchają siebie nawzajem kierowani miłością, w duchu komunii i wspólnej misji. W ten sposób moc Ducha Świętego objawia się w wieloraki sposób w całym Ludzie Bożym i poprzez niego.
- **Wyleczyć wirusa samowystarczalności:** Wszyscy jesteśmy w tej samej łodzi. Razem tworzymy Ciało Chrystusa. Odrzucając miraż samowystarczalności, jesteśmy w stanie uczyć się od siebie nawzajem, podążać razem i służyć sobie nawzajem. Możemy budować mosty poza murami grozącymi niekiedy oddzieleniem, takimi jak: wiek, płeć, bogactwo, zdolności, wykształcenie itd.

- **Przewycięzanie ideologii:** Musimy unikać ryzyka nadawania większego znaczenia ideom niż rzeczywistości życia wiarą, którą ludzie przeżywają w sposób konkretny.
- **Budzić nadzieję:** Czyniąc to, co jest słuszne i prawdziwe, nie staramy się zwracać na siebie uwagi czy trafiać na pierwsze strony gazet, ale raczej mamy na celu wierność Bogu i służbę Jego Ludowi. Jesteśmy powołani, aby być światłem nadziei, a nie prorokami zagłady.
- **Synody to czas na marzenia i „spędzanie czasu z przyszłością”:** Jesteśmy zachęceni do tworzenia procesu na poziomie lokalnym, który zainspiruje wszystkich, bez wykluczania nikogo, do tworzenia wizji przyszłości pełnej radości Ewangelii.

Pomocą dla uczestników będą następujące predyspozycje (por. Christus Vivit):

- **Innowacyjne spojrzenie:** Rozwijać nowe podejścia z kreatywnością i śmiałością.
- **Włączanie:** Kościół partycypacyjny i współodpowiedzialny, zdolny do docenienia własnej bogatej różnorodności, obejmuje wszystkich tych, o których często zapominamy lub których ignorujemy.
- **Otwarty umysł:** Unikajmy ideologicznych etykietek i wykorzystujmy wszystkie metodologie, które przyniosły owoce.
- **Słuchanie każdego:** Ucząc się od siebie nawzajem, możemy lepiej odzwierciedlać wspaniałą wielowymiarową rzeczywistość, jaką ma być Kościół Chrystusa.
- **Rozumienie „podążania razem”:** Podążać drogą, do której Bóg wzywa Kościół trzeciego tysiąclecia.
- **Rozumienie koncepcji Kościoła współodpowiedzialnego:** Doceniać i angażować indywidualną rolę i powołanie każdego członka Ciała Chrystusa, dla odnowy i budowania całego Kościoła.
- **Docieranie poprzez dialog ekumeniczny i międzyreligijny:** Snuć marzenia i podążać razem z całą rodziną ludzką